Wandelroute Nationaal Park Alde Feanen |FRIESLAND
Zeven sloten en een moeras 2.0

Deze tocht voert door twee natuurgebieden: De Alde Feanen en De Kraanlânnen, gescheiden door de Wijde Ee (en verbonden via pontje De Grietman). De Alde Feanen is een schitterend moerasgebied, vinden ook de otter en de Noordse woelmuis. Je veert er door het gras en achter rietkragen glinstert glashelder water.

INFORMATIE WANDELROUTE NATIONAAL PARK ALDE FEANEN

Lengte: 16 km

Start/eindpunt: Hotel-restaurant Ie-Sicht, Hegewarren 1, 9216 XR Oudega, iesicht.nl. Of Restaurant It Polderhûs, Kraenlânswei 1, 9215 VZ De Veenhoop, itpolderhus.nl.

Markering: Routebeschrijving en wandelnetwerk Fryslân: witte pijlen/cijfers op blauw-rode ondergrond.

Veerpont: Let op: de route bestaat uit twee lussen met daartussen een overtocht met veerpont De Grietman. De pont vaart van 1 april tot en met 30 september dagelijks van 10-20 uur (de8vangrou.nl/vaartijden, tarief € 1,50). Buiten deze periode kun je de routelussen alleen apart volgen.
Tip: parkeer je auto bij de lus die je als laatste wandelt, zodat je zeker weet dat je de pont weer haalt.

OV: De Veenhoop: Halte De Veenhoop (bus 6121 en 6122 vanaf Drachten) ligt op 1 minuut lopen van It Polderhûs. Earnewâld: bij het bezoekerscentrum stoppen bussen 6091 en 6092 (opstapper Earnewald-Nijega). Start dan de routebeschrijving bij D.

Horeca: De Veenhoop: It Polderhûs, Kraenlânswei 1, itpolderhus.nl. Oudega: Hotel-restaurant Ie-Sicht, Hegewarren 1, iesicht.nl. Earnewald: Foodtruck De Twirre bij bezoekerscentrum De Alde Feanen, Koaidyk 8a, np-aldefeanen.nl/bezoekerscentrum. Open bij mooi weer.

Kindertip: Vanaf het bezoekerscentrum in Earnewâld starten verschillende kinderroutes.

> Delen van de route kunnen erg nat zijn, draag wandelschoenen met hoge schacht.

> Deze wandeling is ook gepubliceerd in de ANWB-wandelgids 52 wandelingen.

ROUTEBESCHRIJVING WANDELROUTE NATIONAAL PARK DE ALDE FEANEN

A t/m (..) verwijst naar het punt op de route waar je je bevindt > zie de ANWB-wandelgids.
[1] t/m [..] verwijst naar een 'weetje' > zie onderaan de routebeschrijving.
LA = linksaf; RA = rechtsaf; RD = rechtdoor; ri = richting.

Route De Alde Feanen start bij A;
Route De Kraanlânnen start bij G.

A/START ROUTE DE ALDE FEANEN = Wandel vanaf de parkeerplaats van hotel-restaurant Ie-Sicht naar de doorgaande weg (Hegewarren). Sla RA. Na 100 m kom je bij kp26. Ga RD de brug over. Bij kp20 RD ri kp95, asfaltweg. Na 1 km kom je bij kp95.

B = Bij kp95 LA ri kp93, klaphek door, natuurgebied It Fryske Gea in, graspad door de Jan Durkspolder **[1]**.
Na 700 m op T-splitsing LA. Vóór houten hek LA graspad tussen rietkragen door. Na 1 km kom je via ijzeren hek bij kp93.

C = Bij kp93 LA ri kp91, asfaltweg. Na 400 m op splitsing RD, ri Geau. Na 30 m kun je LA voor heen en weertje over betonpad naar vogelkijkhut **[2]**.
Na bezoek vogelkijkhut vervolg je pad. Na 200 m bij kp91 RA ri kp80, graspad. Na 350 m op T-splitsing LA (RA is naar vogelkijkhut). Einde pad door klaphekje. Overzijde klinkerweg bij kp80 LA ri kp85. Na 20 m kom je bij een tweede kp80.

D = Bij kp80 volg ri kp85, fietspad.

*Voor Bezoekerscentrum NP De Alde Feanen **[3]** met foodtruck De Twirre volg kp53, 300 m over asfaltweg.*

Na 500 m op T-splitsing LA ri pont De Veenhoop, fietspad. Na 600 m kom je bij kp85.

E = Bij kp85 LA (van wandelnetwerk af) ri kp91, bruggetje over. Overzijde RA, hek door, graspad op. Volg gemaaide spoor, buigt naar rechts. Je passeert uitkijktoren Romsicht **[4]**.

Na 1,2 km kom je via klaphekje uit op asfaltweg. Sla RA en bij kp20 RD ri kp26. Dan LA ri kp23 voor veerpont De Grietman. (Voor Hotel-restaurant It_Siecht bij kp26 RD ri kp34.) Einde klinkerpad RA, grindpad naar steiger. Neem pontje De Grietman naar overzijde Wijde Ee.

F = Overzijde bij kp23 RA ri kp66, grindpad langs Wijde Ee. Einde grindpad RD, steek asfaltweg over (Eijzengapaed) en volg grindpad langs water, bruggetje over, verderop klinkerpad, Slûswei. Einde RA, ophaalbrug over en meteen LA, langs zijkant It Polderhûs **[5]**. Je komt bij klaphekje met infoborden natuurgebied de Kraanlânnen.

G/Start ROUTE DE KRAANLÂNNEN **[6]** = Ga via klaphekje aan de linker zijkant van It Polderhûs natuurgebied De Kraanlânnen in, volg hoofdpad, negeer afslagen. Na 430 m bij kp60 RA ri kp65, vlonderbruggetje over. Volg pijlen wandelnetwerk.

Na 250 m sla RA. Na 480 m pad buigt LA langs picknickbank (paadje RA gaat naar een vogelkijkhut **[7]**). Na 150 m bij kp67 LA ri kp65, langs vaart. Na ruim 700 m kom je bij veerooster (pad buigt er linksaf voorlangs).

H = Ga RD veerooster en betonvlonder over en meteen LA (pijl ontbreekt), breed graspad tussen sloten met rietkragen **[8]**, rood paaltje. Na 440 m bij kp65 LA ri kp41. Na 170 m via houten vlonder over sloot, rood paaltje, langs picknickbank.
Na 1,2 km op splitsing van graspaden met betonnen brug staat kp41.

i = Bij kp41 RD en na 10 m LA ri kp60, graspad langs sloot. Na 700 m graspad komt uit op asfalt. Sla LA. Eerste pad RA, langs sloot en nogmaals eerste RA, volg sloot. Hou rechts aan, tussen twee sloten door, rood paaltje. Na halve cirkel om huis volg RD/LA, netwerkpijl. Nu alsmaar RD dit graspad door de polder **[9]** volgen.

Na 600 m verlaat je de Kraanlânnen weer via hekje. Op klinkerweg RA, ophaalbrug over (van wandelnetwerk af). Overzijde LA, Slûswei. Na 250 m bruggetje over. Na 70 m steek de weg over en volg fietspad naar pont De Grietman (400 m). Steek met pontje de Wijde Ee over. Overzijde LA, volg pad naar de weg met aan overzijde kp26. Sla LA ri kp34. Na 100 m LA en je bent terug bij hotel-restaurant Ie-Sicht. EINDE

ONDERWEG LANGS WANDELROUTES ALDE FEANEN EN KRAANLANNE

[1] Verwennerij voor de woelmuis | Het draait allemaal om water in de Jan Durkspolder. Dat is zo helder en zuiver dat zelfs de otter er in zwemt. En het groen is zo mals dat de zeldzame noordse woelmuis er woelt. Deze forse plantenetende muis houdt van moerassen. En omdat die in Nederland schaars zijn, helpt natuurbeheerder It Fryske Gea een handje. Door de kraan open en dicht te draaien ontstaan wisselende waterpeilen in de polder, precies waar de woelmuis van houdt.

[2] Gluurhut | Vanuit de vogelkijkhut kun je jaarrond watervogels spotten: krakeend en meerkoet in het voorjaar, smienten en wintertalingen in het najaar. Behalve haviken, buizerds en torenvalken jaagt ook de bruine kiekendief in De Alde Feanen, laag boven de grond. Daar bouwt hij ook zijn nest, tussen het riet in het moerassige gedeelte.

[3] Bezoekerscentrum De Alde Feanen | Nog geen otter gespot? Ga even langs bij het bezoekerscentrum waar je via webcambeelden op (nacht)expeditie kunt naar otter, kerkuil en ooievaar. Er is veel te leren, veel te zien, van een natuurmuur en bijenschuur tot een tentoonstelling over de crash van een Lancaster. Vanaf het grote terras vaart de pont naar Earnewâld.

[4] Moeras 2.0 | Het water blikkert, alleen wat ganzen die gakkend over het land klapwieken. Het is lekker wegdromen op het topje van uitkijktoren Romsicht. Rondom lag ooit een uitgestrekt moeras waarin woeste rivieren hun weg naar zee zochten. Ene Jan Durks de Jong verveende het gebied (1867-1873), waarna dit land van petgaten en legakkers achterbleef. Nu wil It Fryske Gea dit vroegere 'onland' weer omvormen naar het moeras dat het ooit al was. Dat doet ze door om beurten polders Westersanning en Jan Durks een aantal jaren kopje onder te zetten.

[5] Drukte in de achtertuin | It Polderhûs is de voormalige woning van de brugwachter die eind 19e eeuw de draaibrug bediende in het toen drukke Polderhoofdkanaal. Druk? Inderdaad, wat een gekwetter in de 'achtertuin' van It Polderhûs. In dit natuurreservaat, de Kraanlânnen, gakken in de winter grauwe ganzen om aandacht, in de lente scharrelen kieviten, grutto's en tureluurs door het gras. En herten, ook die kun je hier spotten, maar aan de drukte doen zij niet mee.

[6] Klokjesgentiaan en moerasandijvie | De Kraanlannen is een voormalig veengebied waar op grote schaal turf is gestoken. Grofweg bestaat het natuurgebied uit petgaten (waar het veen is afgegraven) en legakkers (stroken land waarop het veen te drogen werd gelegd). Op voedselarme legakkers groeit valkruid, klokjesgentiaan, liggende vleugeltjesbloem, gewone dopheide, heidekartelblad en Spaanse ruiter. Op de voedselrijke stroken vind je moerasandijvie, tandzaad en duizendknoop.

[7] Geluksbrenger | De Kraanlannen is vernoemd naar de kraanvogel die hier eeuwen geleden neerstreek om te broeden. En weer vertrok, helaas. De kraanvogel is de brenger van geluk. De sierlijke vogel is iets groter dan een ooievaar. Hij heeft afhangende veren en met een spanwijdte van meer dan twee meter is hij een imposante verschijning in vlucht. Sinds enkele jaren broeden er negen paartjes in het Fochteloërveen, zo'n 40 kilometer verderop.

[8] Raadsels in het riet - tijd voor een quiz | De ene na de andere vogelkijkhut is gepasseerd. Dan is het geen raadsel meer welke vogels de Friezen bedoelen met ... de imerke (1), dat is een malle: die vliegt niet graag, maar sluipt tussen de rietstengels door om insecten te vangen. De reisjonger (2) klimt zelfs in de top van de stengel en laat zich al zingend als een parachuutje weer neerdalen. En de snilekrûper (3) tot slot. Die bouwt zijn nest in overjarig riet en klinkt als een laag, zacht kookwekkertje. Zie *) voor de oplossing.

[9] Kleur in de polder: kattenstaart en koekoeksbloem | Aan de oevers van de petgaten vallen de pollen van de pluimzegge op. En langs de slootkanten bloeit in de zomer de kattenstaart met fraaie paarsrode bloemen. Liever iets geels? Kan ook, zelfs de watergentiaan is te spotten, drijvend op het water van de Kraanlannen. Kom je in mei of juni, dan kleurt het natte land roze door de echte koekoeksbloem.

**) 1. sprinkhaanzanger, 2. rietzanger, 3. snor*